

kısmı tabandan 30-35 cm yüksekliğinde, arka kısmı 40-50 cm yüksekliğinde olan beton bölmeyle ayrılan, 55-60 cm genişliğinde, 20 cm derinliğinde yay veya oval kesitli yerlerdir.

Duraklar; İneklerin cins, ırk, yaş, ağırlık ve uygulanacak durak biçimine göre şekli ve ebatları farklılıklar gösterir. İneklerin birbirlerine zarar vermeden rahat hareket etmeleri sağlanmalıdır. **Duraklar 170-180 cm uzunluğunda, 110-120 cm genişliğinde yapılmalıdır.** Ahırda ineklerin temiz ve kuru kalmaları sağlanmalı, meme ve bacaklarda yaralanmalara neden olmamalıdır.

Durak tabanları hayvanların rahatlığı ve temizliğinin kolay olması için **arkaya doğru %1-2 eğimli** olmalıdır. Taban genelde betondan veya taban tuğlasından yapılmalıdır. Hayvanların sağlıklı olmaları için kauçuk, sap ve saman gibi altlıklar kullanılmalıdır.

İki durak arasında durağın ön tarafında yerden **50 cm yükseklikte suluklar** yapılmalıdır.

İdrar kanalı; Hayvanların idrarının, gübresinin ve temizleme suyunun biriktiği ve taşındığı yerdir. **Genişliği 30 cm, derinliği 20-30 cm arasında** değişmektedir

Servis yolu; Hayvanların duraklara giriş-çıkışları, ahır temizliği ve sağım için kullanılır.

B- Serbest Açık Ahırlar

Soğuk iklim koşulları hayvanları fazla etkilememektedir. Açık ahırlarda ısının 0°C'nin altına düşmesi sorun yaratmaz. Süt sığırcılığında yüksek maliyetli kapalı ahırlar yerine, düşük maliyetli açık ahırlar seçilmelidir. Ancak açık ahırlarda sağım ünitesi yatırım maliyetini artırdığından hayvan sayısı 20 başın altında olmamalıdır.

C- Serbest Duraklı Ahırlar

Son yıllarda tercih edilen dış hava ortamının ahır içinde oluşturulduğu soğuk ahır tipine dönüştürülmüş ahır şeklindedir.

HAYVANCILIKTA AHIR PLANLAMASI

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği
Şube Müdürlüğü

No: H/12
2018

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

HAYVANCILIKTA AHIR PLANLAMASI

Ahır ile hayvanlar bir bütün olarak düşünülmelidir;

Modern hayvancılık planlı ve sağlıklı ahırlarla başlar. Elimizdeki yüksek verimli süt sığırlarının böyle ahırlarda barınması zorunludur.

Ahır planlarken, hayvan sayısının ileride artacağı düşünülerek yapılmalıdır. Ahırda ineklerin bakıldığı yer dışında, buzağuların, gebe ineklerin, kurudaki ineklerin barınacağı bölmeler ayrıca kaba yem ve karma yem depoları, silaj yeri, katı ve sıvı gübre depoları birlikte planlanmalıdır.

Hayvan sayısı arttıkça işletmelerde yem hazırlama, dağıtma, otomatik içme suyu sağlayan aparatlar gibi alet ve makinelere ihtiyaç artmaktadır. Süt sığırcılığında hayvan sayısına bağlı olarak uygun sağım makineleri kullanılmalıdır.

Ahır Yeri İyi Seçilmelidir;

Ahır yapacağımız yerin imar durumu ve çevre şartları dikkate alınmalı, ahırın yönü güney veya doğuya bakmalı, havalandırması iyi olmalıdır. Yaz- kış yolu açık olmalı ve haberleşme kesilmemelidir. Üretilen sütün toplama merkezine taşınması ucuz, kolay ve güvenli olmalıdır.

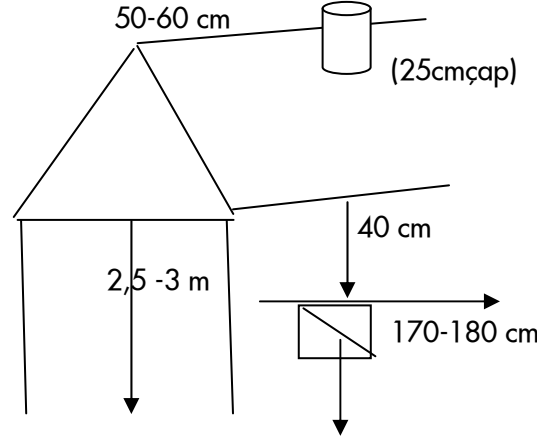
Ahırlar plan ve projeye uygun olarak yapılmalıdır;

Hayvanların verimine; ahır içindeki havalandırma, aydınlatma, bağıl nem, sıcaklık ve ortam havasının bileşimi etkili olmaktadır.

Ahır tabanı toprak seviyesinden yukarıda olmalı, temel derinliği 30-40 cm ve beton olmalıdır. Kapalı ahırlarda ahır büyüklüğüne göre duvarların yüksekliği 2,5- 3 m ve sıvalı olmalı, tavan olmamalı, çatı örtüsü kiremit veya atermitten yapılmalıdır. Duvarlar senede 2 kere kireç

badanası yapılmalıdır.

Havalandırma ile ortamda bulunan sıcak ve kirli hava, zararlı gazlar, istenmeyen kokular dışarı atılmaktadır. 100 m² ahır taban alanı için en az bir adet baca hesap edilmelidir. Bacalar çatıya 5-6 m aralıklarla ve çatının en yüksek yerine yerleştirilmeli ve çapı en az 25 cm olmalıdır. Bacalar çatıdan 50-60 cm yukarıya çıkmalı ve en az 15-20 cm kadar içeriye girmelidir.

Aydınlatma ile yemleme ve iş kolaylığı sağlanır. 100 m² ahır taban alanı için en az 5 m² pencere gerekir. Ahırlarda yeterli aydınlatma sağlamak için iklim şartlarına bağlı olarak ahır taban alanının 1/15 veya 1/20 genişliğinde pencereler belirli aralıklarla yerleştirilmelidir. Pencereler hayvanın sırt hizasından yukarıda yani tabandan 170-180 cm yukarıda, üstten içeriye açılır şekilde (vasistaslı) olmalıdır.

Yapay aydınlatmada ise taban alanının 1 m² sine 2,5-3 wattlık ampul veya flouresans kullanılabilir.

Kapılar tek ve çift kanatlı olabilir. Kapı genişliği bir inek için en az 1-1.25 m, iki inek için 1.80 m, yükseklik ise 2 m dolayında olmalıdır.

Yüksek sıcaklık ve nem hayvanların verimlerini düşürmekte ve hastalanmalarına sebep olmaktadır. Kapalı ahırlarda süt sığırları için en uygun sıcaklık 10-15°C ve %70-80 bağıl nem olmalıdır. Süt sığırları (-10, -20°C) sıcaklığa alıştıktan sonra dengeli beslemek şartıyla verimleri düşmeden ve hastalanmadan yaşayabilirler.

Aşırı sıcaklar (+25, +35°C) hayvanları daha fazla rahatsız etmekte yem yeme kapasitesi dolayısıyla süt verimi düşmektedir. Böyle havalarda ahırlarda havalandırma sağlanmalı, dışarıda gölgelik ve su püskürtme gibi şekillerle hayvanlar serinletilmelidir. Ancak ani ısı değişikliklerine ve hava cereyanına dikkat edilmesi gerekir. Hayvanlar soğuk ve nemli havadan, soğuk ve kuru havaya göre daha çok rahatsız olurlar.

Süt sığırı ahırları, bölgenin iklim koşulları ve isteğe göre 3 farklı tipte yapılabilir.

- A- Bağlı Duraklı Ahırlar
- B- Serbest Açık Ahırlar
- C- Serbest Duraklı Ahırlar

A- Bağlı Duraklı Ahırlar

Süt sığırcılığında genelde bağlı duraklı ahırlar kullanılır. Bağlı duraklı ahırlar hayvan sayısına göre projelendirilir. Genel olarak ahırlar 5 b. baş hayvan için (5x10)= 50 m², 10 b. baş hayvan için (9x12)=108 m² olarak planlanır. Ahırlar 10 dan az hayvan için tek sıralı, fazla ise iki sıralı olarak yapılırlar. İki sıralı ahırlarda hayvanların başları içe dönük veya dışa dönük olabilir.

Bağlı duraklı ahırlar şu kısımlardan oluşur;

Yemlik yolu; hayvanlara yem dağıtırken kullanılır. Yemlik yolu genişliği insan gücü ile yapılan yemlemede 75 -100 cm, makine ile yapılan yemlemede 250-350 cm olmalıdır.

Yemlikler; ineklerin yem yedikleri yerleridir. Yemlikler ön